

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndob/6/2025
Identifikačné číslo spisu:	6124397395
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124397395.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu: MDL plus, s.r.o., Nižné Kamence 876, 013 05 Belá, IČO: 46 879 226, zastúpeného Mgr. Romanom Šulhánekom, advokátom, I. kolónia 2189/41, 036 08 Martin, IČO: 42 434 467, proti žalovanému: Škorec-MT, s.r.o., Ambra Pietra 10645/17, 036 01 Martin, IČO: 46 365 982, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária Gallo, s. r. o., Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, o zaplatenie 26 258,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 56Cb/8/2025, o nesúhlase Okresného súdu Žilina s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Martin.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica prípisom, sp. zn. 12Up/1687/2024 zo dňa 14. januára 2025 postúpil spor Okresnému súdu Žilina ako súdu príslušnému na prejednanie sporu, nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3, resp. v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v znení neskorších právnych predpisov.

2. S postúpením sporu Okresný súd Žilina nesúhlasil a predložil vec spoločne nadriadenému súdu podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „CSP“). Poukázal na to, že konanie nepredstavuje obchodnú vec, nakoľko sa nejedná o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ktorý by sa týkal ich podnikateľskej činnosti. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu zo dňa 8. októbra 2024 voči žalovanému domáha zaplatenia žalovanej sumy titulom neuhradených faktúr za vykonanie diela v zmysle zmluvy o dielo uzatvorenej medzi žalobcom v postavení zhotoviteľa a žalovaným v postavení objednávateľa dňa 30. septembra 2020. Žalobca si uplatňuje nárok voči žalovanému v postavení správcu, ktorý koná v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov, a teda ide o výkon správy, o čom svedčí aj identifikácia zmluvných strán v predmetnej zmluve. Postavenie a oprávnenie správcu konať za vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome vyplýva priamo z ustanovenia § 8b ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o

vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“). Podľa Okresného súdu Žilina napriek tomu, že návrh smeruje voči spoločnosti s ručením obmedzeným, žalovaný vystupuje iba a výlučne v pozícii správcu vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu, pričom vo vzťahu k nároku žalobcu uplatňovanému v návrhu neexistuje obchodný záväzkový vzťah v zmysle § 261 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Obdo/21/2022 zo dňa 27. septembra 2023. Okresný súd Žilina sa z vyššie uvedených dôvodov s postupom Okresného súdu Banská Bystrica nestotožňuje a má za to, že predmetná vec predstavuje civilný spor, na ktorého prejednanie je v zmysle § 13 CSP príslušný Okresný súd Martin.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Žilina, vzhľadom na predloženie nesúhlasu Okresného súdu Žilina s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica, v zmysle § 43 ods. 2 CSP tento nesúhlas prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Žilina s postúpením veci je dôvodný.

4. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

5. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

6. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

7. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 2 ods. 16 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov sídlom Okresného súdu Martin je mesto Martin; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Martin a Turčianske Teplice.

9. Podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

11. Podľa § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“) spoločenstvo a správca sú povinní vykonávať správu domu samostatne v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Spoločenstvo a správca vo vlastnom mene zastupujú a konajú na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom a iným orgánom verejnej moci; toto zastupovanie trvá, ak sa v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci nepreukáže rozpor záujmov spoločenstva alebo správcu so záujmom zastupovaných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.

12. Z obsahu spisu najvyšší súd zistil, že predmetom sporového konania je uplatnený nárok žalobcu na

zaplatenie peňažného plnenia titulom nezaplatených faktúr vystavených na základe zmluvy o dielo uzatvorenej medzi žalobcom (zhotoviteľom) a žalovaným (objednávateľom), ktorej predmetom bolo vykonanie stavebných prác v súvislosti s „komplexným zateplením obytného domu Y. XX“ (č. l. 8 a nasl. súdneho spisu). Z obsahu spisu tiež vyplýva, že žalobcom je obchodná spoločnosť - podnikateľ a žalovaným je správca Škorec-MT, s.r.o., Ambra Pietra 10645/17, 036 01 Martin, IČO: 46 365 982 (zastupujúci vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu súpisné č. XX, XXX XX Y. podľa zákona o vlastníctve bytov).

13. Najvyšší súd v prvom rade skúmal, či je možné obchodnoprávny charakter predloženého sporu odvodiť od § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, a teda, či žalobcom uplatnený nárok vznikol zo záväzkového vzťahu medzi podnikateľmi a či bolo pri jeho vzniku zrejmé, že sa tento vzťah týkal podnikateľskej činnosti zmluvných strán. Pri stanovení právneho režimu predmetného záväzkového vzťahu nemožno prihliadať na to, že správca bytového domu je podnikateľom podľa § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka, nakoľko ten pri uzavretí zmluvy o dielo len vykonával správu bytového domu podľa § 9 ods. 7 zákona o vlastníctve bytov samostatne v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Pokiaľ ide o vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, z obsahu spisu kumulatívne nevyplýva, že by malo ísť o podnikateľov a bolo by pri vzniku predmetného záväzkového vzťahu zrejmé, že by sa týkal ich podnikateľskej činnosti. Na základe uvedeného podľa najvyššieho súdu s poukazom na povahu subjektov nemožno ustáliť, že by spor medzi žalobcom a žalovaným bol obchodnoprávnym sporom podľa § 22 CSP.

14. Najvyšší súd sa ďalej zaoberal tým, či je možné odvodiť obchodnoprávny charakter predloženého sporu od § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, a teda, či žalobcom uplatnený nárok vznikol na základe záväzkového vzťahu, v ktorom si zmluvné strany dohodli, že sa ich záväzkový vzťah bude spravovať Obchodným zákonníkom. Pri skúmaní tejto otázky je potrebné zohľadniť, že pokiaľ by bol zmluvnou stranou záväzkového vzťahu spotrebiteľ, bolo by nevyhnutné prednostne použiť ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Akékoľvek ďalšie zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých účelom je obchádzanie ustanovení o prednostnej aplikabilite spotrebiteľských noriem, sú v takomto prípade neplatné. Zároveň platí, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa prednostne použijú ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), aj keby sa mali inak použiť normy obchodného práva (k tomu porovnaj § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ustanoveniami Občianskeho zákonníka sa s prihliadnutím na uvedené budú spravovať aj záväzkové vzťahy založené spotrebiteľskou zmluvou uzatvorenou s poukazom na ustanovenia Obchodného zákonníka, ako aj nároky z nich vzniknuté. Spor, v ktorom žalobca uplatňuje nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, je typickým občianskoprávnym sporom. Aplikácia § 22 CSP na určenie kauzálnej príslušnosti súdu v obchodnoprávnom spore je v takomto prípade z povahy veci vylúčená.

15. Pre vyriešenie otázky, či bolo medzi zmluvnými stranami v zmluve platne a účinne dohodnuté, že sa ich záväzkový vzťah bude spravovať Obchodným zákonníkom, bolo preto nevyhnutné zistiť, či sa medzi zmluvnými stranami nemôže jednať o spotrebiteľskú zmluvu. S poukazom na to, že viacerí vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome sú fyzickými osobami, ktoré pri uzatváraní zmluvy v zastúpení správcom nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, možno predpokladať, že zmluva, od ktorej žalobca odvodzuje žalovanú pohľadávku, má spotrebiteľský charakter (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Najvyšší súd preto uzatvára, že predložený spor je občianskoprávnym sporom.

16. Pre doplnenie najvyšší súd uvádza, že na predmetnej skutočnosti nič nemení ani to, že predmetnú zmluvu uzatvoril samostatne v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome správca bytového domu. Záonné zastúpenie správcom bytového domu podľa zákona o vlastníctve bytov pri dojednávaní a uzavretí zmluvy o dielo, predmetom ktorej je obnova bytového domu, nevylučuje, aby medzi obchodníkom (podnikateľom) a vlastníkmi bytov a nebytových priestorov v dome (spotrebiteľmi) vznikol spotrebiteľský záväzkový vzťah. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje

na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/71/2022, podľa ktorého „O spotrebiteľskú zmluvu pôjde aj v prípadoch, keď do spotrebiteľského záväzku vstupuje spotrebiteľ, ktorý je zo zákona zastúpený kvalifikovanou osobou ako zástupcom pre prípad dojednaní konkrétnych služieb a tovarov a ich dodávky a pod. Takýmto prípadom je aj správca bytového domu, ktorý vychádzajúc zo zmocnenia udeleného vlastními bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, dojednáva konkrétne zmluvné podmienky dodávky a odberu tovarov a služieb v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov.“

17. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd sumarizuje, že nezistil skutočnosti, ktoré by nasvedčovali založeniu kauzálnej príslušnosti Okresného súdu Žilina. Na určenie vecnej a miestnej príslušnosti súdu na konanie a rozhodnutie v tomto spore je preto potrebné aplikovať § 13 CSP. S prihliadnutím na to, že všeobecným súdom žalovaného je v súlade s § 2 ods. 16 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov Okresný súd Martin, najvyšší súd uzatvára, že príslušným na prejednanie a rozhodnutie predloženého sporu je Okresný súd Martin.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.